

UNHCR
The UN Refugee Agency

ДА ПРЕПОДАВАМЕ ЗА БЕЖАНЦИТЕ

ВЪЗРАСТ
9 – 12

ОСНОВЕН
УЧЕБЕН ПЛАН

Повече материали ще намерите на: unhcr.org/teaching-about-refugees

© 2017 ВКБООН

ПРЕДИ ДА ЗАПОЧНЕТЕ

Бележка относно включването на темата за бежанците, лицата, търсещи закрила и мигрантите в планирането на уроците.

Преди да проведете упражнения по темата за бежанците, лицата, търсещи закрила и мигрантите, отделете време, за да помислите за учениците от вашия клас. Има ли сред тях бежанци, деца в процес на получаване на международна закрила ли са или лица без гражданство?

Ако е така, опитайте се да разговаряте с тях и техните родители в зависимост от възрастта им. Ако е възможно, добавете идеи и обратна връзка от родителите и децата в сесиите и потърсете от тях отговори на въпросите единствено ако те изрично са проявили готовност да отговорят на въпросите ви или да обсъждат тези теми.

Лицата без гражданство нямат национална принадлежност към нито една държава. Липсата на гражданство възниква в много различни ситуации. Например някои етнически или религиозни групи не се

признават от националните закони за граждани на съответната държава, някои деца са родени извън държавата, в която родителите им имат гражданство, и не могат да получат гражданство нито в родината на родителите си, нито в държавата, в която са се родили. В някои държави по света има закони, които не позволяват на майката да предаде националността си на своите деца.

Лицата без гражданство често нямат достъп до основни права като образование, здравеопазване, заетост, свобода на движение и др. Без тези права те обикновено са изправени пред много трудности и разочарование.

Внимавайте, когато използвате думи като „държава“ и „националност“, ако имате деца без гражданство в класа. Вместо това може да използвате думите „вашият дом“ или „вашата култура“.

ОБЩ ПРЕГЛЕД

Този учебен план има три раздела:

1. Приветстване на различията

В този раздел се представят култури от целия свят и се насърчават децата да проучват и да се забавляват с идеи, игри, музика, поздравии и храни, принадлежащи към тези култури. Децата се насърчават да сравняват, да противопоставят и да осъзнават ползата от приликите и разликите между хората.

Учебни цели

Разбиране, че хората в различните части на света имат различни начини за взаимодействие и изразяване на себе си.

Разбиране, че тези различия правят света разнообразен и пъстър.

Проучване, откриване и обсъждане на новите култури с близките у дома.

2. Приемане на новодошлите

В този раздел се набляга на преживяванията на новодошлите в класната стая. Обръща се внимание на това какво е да учиш нов език, да играеш нови игри, да печелиш нови приятели и да преживееш един ден в училище като новодошъл.

Учебни цели

Разбиране на причините, поради които да бъдеш ново дете в училище и в класната стая, може да е страшно и вълнуващо преживяване.

Насърчаване на симпатия към новите деца в класната стая.

3. Създаване на спокойна обстановка

В този раздел децата се насърчават да определят правила за поведение и да ги спазват, за да се осигури спокойна атмосфера в класната стая. Децата се насърчават да осмислят своето поведение и как то може да повлияе на други деца от класа, както и да поощряват своето положително поведение и това на околните.

Учебни цели

Разбиране на чувствата, които изпитвам ежедневно в класната стая.

Разбиране за това как тези чувства могат да ме предизвикват да реагирам по различен начин.

Разбиране за това как класът ни може да се обедини, за да създадем по-щастлива и по-приятна среда за всички.

ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Упражнения за запознаване и приемане на разнообразието в различните култури и държави

Това е възможност за разширяване на детските хоризонти и приемане на приликите и разликите, които съществуват в различните култури и държави. Намерете възможност да говорите с родители на деца от вашия клас, които идват от различни места, и ги попитайте дали биха желали да участват в упражненията, описани по-долу.

В рамките на тези упражнения бихте могли да замените някои от обичаите или нравите на една държава или култура с тези на родителите, ако те желаят и имат време да пороботят с вас. Дайте време на родителите да свикнат с мисълта, че преподавате по тези теми, и ги поканете да се присъединят към заниманията, които провеждате.

1.1 Различни начини за поздравяване

Въведете правилото: „След като ви поздравят, трябва да продължите и да поздравите поне

още четирима по същия начин.“ След това демонстрирайте някой старомоден начин на поздравяване, като изберете едно дете и кажете или покажете поздрава с него. След това, по същия начин може да покажете и по-съвременен поздрав.

Помолете децата да се поздравят помежду си и обсъдете по какво се различават поздравите. След това ги попитайте за поздравите в тяхната държава или култура. Как поздравяват дядо си и баба си или родителите си, как поздравяват приятелите си? Могат ли да направят сравнение между старите и новите начини на поздравяване или с поздравите от други държави или култури?

Може да направите упражнение, в което децата всяка сутрин в продължение на една седмица да поздравяват поне четирима с един от поздравите.

1.2 Поздравите върху картата на света

След като определите кои поздравя на различни поколения, държави и култури искате да научите, разгледайте картата на света заедно с целия клас и потърсете кой поздрав откъде идва. Може да направите това по култури или пък по държави. Сложете стикер на всяко място.

Разделете децата на групи, за да обсъдят и запишат какво знаят за тези места.

Насърчете ги да обсъдят и да запишат всичко, което мислят, вярват или знаят за тези държави, включително за тяхната родина. Ако нямат особено желание, попитайте ги за езика, храната или музиката.

Попитайте ги дали познават хора оттам или дали са били там. Водете си записки, които да ползвате по-късно.

1.3 Музика от целия свят

Изберете една от културите или държавите, които сте обсъдили. Пуснете някаква фолклорна музика и помолете децата да я нарисуват, да я опишат, да възпроизведат ритъма и или да танцуват на нея. Задайте им следните въпроси:

Какви емоции изпитват?

Какви цветове „чуват“?

Ако трябва да си представят музиката като животно, кое животно биха избрали?

След като чуете музиката, помолете децата да определят откъде идва музиката, като посочат правилната култура или държава от тези, за които вече сте учили. Продължете това упражнение с друга фолклорна музика и след това с по-съвременна музика.

Повторете същото с фолклорна или съвременна музика от местната общност.

Разделете учениците в малки групи и ги помолете да направят сравнение между фолклорната музика на тяхната култура или държава и съвременната музика, характерна за областта, от която са. Помолете ги да направят същото и с другите мелодии, които сте слушали. Накрая ги помолете да направят сравнение между фолклорната музика от тяхното родно място и новите парчета, които сте слушали.

Обсъдете тези упражнения с учителите по музика, ако имате контакт с тях, а като допълнително занимание може децата да напишат текст към някоя мелодия или дори да създадат музика в часа по музика в стила на някоя от мелодиите, които сте слушали заедно.

1.4 Храна от целия свят

Разделете учениците на по-малки групи и ги помолете да обсъдят какво закусват обикновено. След това организирайте дискусия в целия клас, като по един представител от всяка група разкаже на останалите какво яде всеки от членовете на групата.

Направете списък с храните и попитайте учениците дали знаят как се приготвя ястията. Помолете ги да запишат рецептите на храните, които знаят как се приготвят за закуска. Закачете ги на стената и направете копие за всеки.

Посочете от кои от вече разгледаните държави идват по-известните закуски.

Ако е възможно, организирате час по готвене, в който учениците да приготвят закуска и да изядат приготвеното в междучасието. Закачете рецептата до другите рецепти в класната стая и дайте на всеки копие от нея.

Може да зададете за домашно учениците да приготвят на семейството си една от тези закуски. Имайте предвид, че някои семейства може да не разполагат с бюджет за това. Ако е така, помислете дали е възможно да пригответе закуската заедно в класната стая.

1.5 Игри от целия свят

Разделете децата в малки групи и им представете игри от различни държави и култури. Оставете ги 20 минути да играят игра по техен избор, след което ги разместете.

Ако игрите се играят на открито, преценете дали може да излезете навън 20 минути преди установеното междучасие, за да изиграете играта заедно.

В даден момент след това съберете децата в клас и си припомнете правилата на игрите и как се играят.

Попитайте децата дали тези игри приличат на игри, които са играли преди.

Попитайте ги какво най-много и какво най-малко харесват във връзка с игрите.

В малки групи или поотделно помолете децата да запишат или да нарисуват заедно правилата на игрите или да създадат своя игра по примера на някои от показаните вече игри.

2. Упражнения за запознаване с преживяванията на новите деца в държавата и в класната стая

2.1 Учене на нов език

Раздайте на всяко дете работен лист с текст на език, който не разбира. Помолете ги да напишат някакви уточняващи въпроси, например:

„Какво означава първото изречение?“

„Въпрос ли е или нормално изречение?“

Дайте им 10 минути.

Като алтернатива на това да дадете на децата текст на език, който не разбират, може да направите работен лист, на който да напишете няколко обичайни въпроса, като обърнете и завъртите думите с помощта на

следния уебсайт: textmechanic.com/text-tools/obfuscation-tools/reverse-text-generator/.

Когато отговорят на въпросите, съберете листата и ги маркирайте. Разделете класа на малки групи и ги помолете да обсъдят защо според тях им е поставена тази задача. Съберете всички за обща дискусия.

Помолете ги да помислят за преживяванията на новодошлите, които не говорят езика на останалите в класната стая.

Попитайте учениците дали се сещат за други неща, които биха били различни за новодошлите и разговаряйте за тях с целия клас.

2.2 Какво научихме?

Съберете бележките, в които децата са записали какво са научили за различните държави и култури в упражнение 1.2. Попитайте децата за нещата, които са научили за различните държави и култури и дали съвпадат или се различават от първоначалните им представи. Това може да са различни поздравявания, език, игри, храна и музика.

Попитайте ги дали според тях учениците, които идват в техния клас, имат някаква предварителна представа за държавата или класната стая.

Накрая помолете децата да се разделят на малки групи и да напишат справочник за своята държава и класна стая, предназначен за новодошлите ученици и техните семейства. Този справочник може да се сподели и с новопостъпили ученици от други класове в училището и техните семейства.

3. Упражнения за създаване на спокойна атмосфера в класната стая и конструктивна учебна среда за всички

3.1 Постигане на вътрешен мир

Съберете учениците и ги помолете да помислят за моменти, в които са били тъжни, ядосани, раздразнени или разочаровани.

Припомнете им, че по такъв начин се чувстват и новодошлите, когато учат нови неща за класа и държавата.

Направете списък с нещата, които те могат да направят, за да се успокоят и да преработят чувствата си. Закачете списъка на стената.

3.2 Създаване на набор от правила за класната стая

Като надграждане на предишните упражнения, помолете децата, заедно или в малки групи, да измислят правила за класната стая. Насърчете ги да измислят правила, които са от полза за всички, включително за новодошлите.

Запишете всички правила върху голям лист хартия и ги спазвайте през цялата година. Припомняйте им ги и насърчавайте децата да ги поглеждат през деня.

Повече материали ще намерите на: unhcr.org/teaching-about-refugees

Тези образователни материали са разработени от Миали Дермиш
Принос към разработване на планове на уроците по разнообразието в класната стая имат Ален Увумугамби, Ниала Халил и Хибатилах Ибрахим

© 2017 ВКБООН